

การศึกษาการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยของเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม
จังหวัดสมุทรสงคราม

**The Study of Performance of Garbage Management in Sumut Songkhram
Municipality, Sumut Songkhram Province**

ลาวรรณ หยกสกุล

Lawan Yoksakul

ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Master of Public Administration Term Paper in Urban and Rural

Community Development and Administration

Phetchaburi Rajabhat University

2554

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อภาคินิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยของเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัด
สมุทรสงคราม
ผู้เขียน นางสาวลววรรณ หยกสกุล
สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

อาจารย์ที่ปรึกษาภาคินิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ยมยวีร์ วัดแก้ว)

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ยมยวีร์ วัดแก้ว)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้นำภาคินิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช เพ็ญบัวขาว)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)

บัณฑิตศึกษา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

ชื่อภาคินพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยของเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้เขียน นางสาวลาภวรรณ หยกสกุล สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม และ 2) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จำนวน 361 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามมีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงครามในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีระดับผลการดำเนินงานมากที่สุดคือ ด้านการกำจัดมูลฝอย รองลงมาคือด้านคุณภาพการบริการ ลำดับที่สามคือด้านการขนย้ายมูลฝอย และด้านที่มีระดับผลการดำเนินงานน้อยที่สุดคือด้านการรวบรวมและการจัดเก็บมูลฝอย

2. ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีระดับการศึกษา อาชีพ ขนาดของครัวเรือนและที่ตั้งของครัวเรือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงครามแตกต่างกัน แต่ครัวเรือนที่มีรายได้ของครัวเรือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงครามไม่แตกต่างกัน

ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า เทศบาลมีการจัดการการกำจัดมูลฝอยที่เหมาะสม โดยสถานที่สำหรับกำจัดมูลฝอยอยู่ห่างจากชุมชน ไม่อยู่ใกล้แหล่งน้ำและสวนสาธารณะ และมีการจัดบุคลากรในการจัดการขยะของเทศบาลได้อย่างเหมาะสม และสามารถเก็บรวบรวมและขนย้ายมูลฝอยจากชุมชนได้ครบทุกจุด

Term Paper Title : The Study of Performance of Garbage Management in Sumut Songkhram Municipality, Sumut Songkhram Province **Author :** Miss Lawan Yoksakul **Major :** Urban and Rural Community Administration and Development **Year :** 2011

Abstract

The purposes of this research were to : 1) the performance of garbage management in Sumut Songkhram Municipality and 2) compare the performance of garbage management in Sumut Songkhram Municipality separated by the respondents' characteristics. The samples used in this study were 361 families living in Sumut Songkhram Municipality area. The instrument for collecting data was a questionnaire. The statistics used to analyze the data were alpha coefficient, frequency distributions, percentage, mean, standard deviation, One-way Anova and Scheffe's post hoc comparison.

The research results were as follows :

1. People living in Sumut Songkhram Municipality had the opinion on the performance of garbage management in Sumut Songkhram Municipality at an overall moderate level. The aspect that had the highest performance was garbage disposal. The second one was service quality. The third one was garbage transportation. The aspect that had the lowest level of performance outcome was collecting garbage.

2. People living in Sumut Songkhram Municipality who had different education levels, occupations, residential size and location had different opinions on the performance outcome of garbage management in Sumut Songkhram Municipality. On the other hand, people who had different incomes had the same opinion on the performance outcome of garbage management in Sumut Songkhram Municipality.

The result of this research revealed that the municipality had the appropriate garbage management. The garbage disposal place was far from the community, water resource and public park. Moreover, the employees who were responsible for garbage were appropriate. They could completely collect and transport the garbage from the community.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์มยุรี วัดแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุเทพ ถิมอรุณ ประธาน กรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคอยแนะนำแก้ไขและ ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำภาคนิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้เขียนขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิชาให้

ขอขอบพระคุณ นายอรรถเดช แพภิรมย์รัตน์ ปลัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม นางสาวชาลินี ปลูกผลงาม นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ศูนย์กรุงเทพ และนางสาววิณา ทิณเกิด หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการศึกษา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ อนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถาม

ท้ายที่สุดนี้ ความมีคุณค่า ประโยชน์ และความดีของภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบ แต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและช่วยเหลือผู้เขียนตลอดมา

ลาวรรณ หยกสกุล

เมษายน 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพประกอบ.....	(11)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ข้อมูลเกี่ยวกับมูลฝอย.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ.....	19
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือในการวิจัย.....	39
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย.....	40

การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	42
4 ผลการวิจัย.....	43
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม.....	46
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม.....	74
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
การอภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	88
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	92
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	94
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	102
ประวัติผู้เขียน.....	105

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ชนิดและสภาพการใช้งานของรถเก็บขนมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม.....	30
2.2	พื้นที่เก็บขนมูลฝอยของรถเก็บขนมูลฝอยเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม.....	31
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
4.2	ระดับผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม โดยรวม..	46
4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงครามในด้านการรวบรวมและจัดเก็บมูลฝอย.....	47
4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงครามในด้านการขนย้ายมูลฝอย.....	48
4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงครามในด้านการกำจัดมูลฝอย.....	49
4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงครามในด้านคุณภาพการบริการ.....	50
4.7	การเปรียบเทียบระดับผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม.....	51
4.8	การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่.....	53
4.9	การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	54
4.10	การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จำแนกตามขนาดของครัวเรือนเป็นรายคู่.....	54
4.11	การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จำแนกตามที่ตั้งของครัวเรือนเป็นรายคู่.....	55
4.12	การเปรียบเทียบระดับผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านการรวบรวมและการจัดเก็บมูลฝอย จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56

4.26	การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านการกำจัดมูลฝอย จำแนกตามที่ตั้งของครัวเรือนเป็นรายคู่.....	69
4.27	การเปรียบเทียบระดับผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านคุณภาพการบริการ จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม..	70
4.28	การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านคุณภาพการบริการ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่.....	72
4.29	การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านคุณภาพการบริการ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	72
4.30	การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านคุณภาพการบริการ จำแนกตามขนาดของครัวเรือนเป็นรายคู่.....	73
4.31	การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านคุณภาพการบริการ จำแนกตามที่ตั้งของครัวเรือนเป็นรายคู่.....	73

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6